

KURJER WARSZAWSKI

D. 25. Listopada. — Rok 1839.
Poniedziałek.

№ 314.

Jutro, ŚŚ. Alexander, Piotr Biskup
i Konrad.

Wczoraj w kościele XX. Kapucynów w 2gą oktawę swych primicji, X. Karol *Gostkowski* obecnym pobożnym udzielił błogostawieństwo. W kościele XX. *Augustjanów* Amatorów i Artystów grali *Mszą Hojdena* Nr 1, in B. W kościele XX. *Bernardynów* na cześć Ś. Cecylji, wobec mnóstwa pobożnych, grano *Mszą tegoż Hojdena* Nr 2, in D. minor. W kościele XX. *Piarskiego* wykonano *Mszą Łacińską K. Kurpińskiego*, *Modlitwę* na 3 solowe głosy z chórem *J. Bosyniego*, i *Offertorium J. Elsnera*. — W smutku pogrążone Córki i Familja po zeszłej z tego świata wczoraj ś. p. *Annie Białozrzeskiej*, Wdowie pō b. Kapitanie, zapraszają przyjaciół i znaiomych na obrzęd wprowadzenia zwłok z kaplicy Szpitalu Ewang. jutro o godzinie 2 z piątu: na smętarz wyznania Reformowanego. — W dniu wczorajszym *JO. Xiągę* Namieśnik, racyt pierwszy wstąpić na świeżo ukończoną *mozaikę smołowcową*, w sali giełdy Warszawskiej. I publiczność licznie przybywająca, z upodobaniem ogląda, to zupełnie nowe i pierwsze do swego rodzaju dzieło, nigdzie dotąd w polnia kolistą podstawę ogromiej sali i przedstawia to, w niczem najpiękniejszemu marmurowieniu i koła foremne, zakończone przepięknym pasem greckim, wyrobione nasadzane ięte. w smołowcie cyfry i godła Banku Polskiego, oraz data biegnącego roku. Ozdobna ta posadzka, przypomina bogate mozaiki starożytności, albo Świątyni Ateńskich. Przepięknemu widokowi, niekażdy odgadnie, że do utworu tego posłużyły proste materiały, iakie są: smoła, kreda, piasek i żwir. Niesamodzielna jednak piękność jest zaletą smołowcowej mozaiki: doświadczenie okazało, że nadzwyczaj-

nie jest mocną i trwałą; już bowiem od lat dwóch umieszczono próby przy wejściu do Banku Polskiego, a pamimo rachy iaki w tym punkcie ma miejsce, dziś obmyte i postawione przy świeżych taffach, wniczem się od nich nie różnią. Smołowiec tak silnie wiąże kamyki kwarcowe, że próbując młotem żelaznym, łatwiejszem okazało się złupanie twardego kwarcu, iak odtęczenie go od smołowcu. Co się tycze wytrzymałości posadzki na schodzenie, ta próby nie potrzebuje; wiadomo bowiem, że kwarc, jest w tym względzie materiałem niezgłupym. Ile znowu smołowciec zmieszany ze zwirem, wytrzymać może, najlepszym jest do wodein wykonana od lat 2ch na ulicy Elektoralcej, proba smołowcowej drogi. Mozaika smołowcowa, wyrobiona sposobem, iak w sali giełdy, jest nierównie tańszą od posadzki marmurowej, nad którą prócz łatwości w wykonaniu ozdób, ma ieszcze tę wyższość, iż nie przypuszczając wilgoci, będzie daleko odpowiedniejszą we wszelkich miejscach przeznaczonych na zgrumadzenia publiczności, iako to: w kościołach, i t. p. Nową tę myśl zastosowania smołowcu, winniśmy P. *Wysokiemu*, naczelnemu Inżynierowi Banku Polskiego, który pierwszy wprowadził do kraiu naszego ten materiał; on mu nawet nazwisko polskie nadał, a w wykonaniu, zaprowadził korzystne odmiany i rozmaiłość użytku, dotychczas gdzieindziej nieznaną. Radziemy Publiczności, aby zwiedzając salę giełdy Warszawskiej, nie zaniedbała zwrócić uwagi, na inne próby robot smołowcowych, w ginachu bankowym znajdujące się: między innemi, pokryte smołowcem dachy, które obiecują korzystne ulepszenia, tej ważnej części, każdego budynku. Można także widzieć, do pewnego czasu wystawione próby, rur glinianych smołowcowanych, do prowadzenia wody lub gazu, służące zdaniem, oraz ozdobnych i mocnych w rozma-

tych kolorach szluzów z cegły żółtawcowanej. — W składzie muzyki G. Senewalda wyszły Wyjątki z ulubionego Baletu *Stach i Zośka*, ułożone na pianoforte i ofiarowane JO. Feldmarszałkowi Xięciu Warszańskiemu Namieśnikowi Króla, przez J. Stefaniego. Exer: zł. 4. — Od tygodnia trwające błoto i ciągła niepogoda, (choć przy nadziei mrozu na jutro), niesprzyjały wczoraj zwykłym w dniu świątecznym przechadzkom. Niektóre Osoby użyły przejazdki po południu, ale w ogólności dzień przeszedł powierzchownie smutno. Ku wieczorowi rozjaśniły się twarze, wiele osób udało się do Teatrów, a ci co pozostali w domu, spędzili wieczór wśród zabaw które zwykle w niedzielę przedawentową miejsce mają. I w tygodniu rozpoczętym odbędzie się kilka zabaw. Oprócz prywatnych, *Resursa Kupiecka* w Środę da *herbatę tańczącą*. Mieliśmy już sposobność donieść po pierwszych 2ch przedstawieniach *Konia spiżowego*, iż ta Opera u nas wystawą i wykonaniem ogółu, bardzo przewyższa przedstawienia w innych nawet głównych teatrach, co stwierdzili znakomici Cudzoziemcy; wczorajsze przedstawienie i sprowadziło licznych słuchaczy iadowoliło obecnych. Tańce dodały przyjemności i ozdoby temu dziełu. Po 2gim akcie przywołana J. Panna Paulina Riwoli, też po ukończeniu kilkakrotnie, oraz J. Panna Ludwika Riwoli, J. P. Żółkowski i Dobrski po 2-kroć. W Rozmaitości po Lektyce J. P. Karasiński i Fanczykowski, po *Domie do sprzedania* J. P. Jasiński, a po *Nowym roku* J. Panna Radzyńska i J. P. Fanczykowski.

Anglja. — Xiężęta Ernest i Albert Sasko-Koburgscy wyiechali 14 b. m. z *Windsoru* z powrotem do Niemiec. — 18 b. m. miała odbyć się nadzwyczajna narada ministerjalna o sprawie wielkiej wagi. — W *Newport* aresztowano 10 hersztów którzy dowodzili przy ostatniem powstaniu Chartystów. — Z *Nowego Jorku* i *Bostonu* piszą, że banki tameczne ciągle wypłacają. — W *Texas* grasuje teraz śmiertelność nadzwyczajna. — Z *Hollandji* piszą, że bank *Jawy*

w *Batawji* zbankrutował. — Mimo odjazdu Xięcia Alberta Sasko-Koburgskiego, dzienniki twierdzą, iż zaślubiny tegoż Xięcia z Królową *Wiktoryą* nastąpią w Maju.

Francja. — Wyrokiem królewskim d. 12 b. m. Wice-Admirał *Rosamel*, mianowany dowódcą eskadry rezerwowej, tworzącej się w *Tuluzie*. Na przypadek, gdyby eskadra przyłączyła się do floty na wschodzie, tenże Wice-Admirał obejmie dowództwo nad całą marynarką. Ta nominacja zwraca uwagę powszechną, gdyż według zapewnień dziennika *Courier* spodziewano się raczej bliższego traktatu między Sułtanem i Wice-Królem *Egiptu*, niż potrzeby wyprawienia nowych posiłków. — Xięże *Orleański* przybył nie do *Tuluzy*, lecz do *Marsylii*. — Marszałek *Sult* 14 b. m. w nocy doznał gwałtownego ataku podagry; nazajutrz jednak był już zdrowszy. — Zebranie się Xięcia *Bordeaux* (Bordo), Xiężny *Beiry* i *Dona Uickha* w *Rzymie*, dało pochop do domysłów, że legitymści mają nowe zamiary przeciw *Włochom* 15 lipcowej; znakomitsi z nich przedsięwzięli pielgrzymki do *Rzymu*, ogłosili przedowiednie, że r. 1840ty, pamiętny będzie w dziejach; rzecz naturalna, że przy takich okolicznościach *Polityka* musi szczególniej czuwać nad zachowaniem spokojsności. Kurjer francuzki mniema, że Xięże *Bordo* udał się do *Rzymu* jedynie w celu okazania, iż nie jest więzieniem *Austrii*; *Francja* zaś nie ma prawa żądać oddalenia tegoż Xięcia z Państwa *papieżkiego*, gdyż rewolucja lipcowa mogła *Burbonów* oddalić tylko z *Francji*, ale nie z *Europy*. — Dziennik *Pravda* zwraca na to uwagę, że *Lord Palmerston* nie dotrzymuje przyrzeczenia względem opuszczenia kilku ważnych miejsc w *Biskaj*. Szczególniej niebezpiecznem jest sąsiedztwo *Anglików* w *Santonie*, mieście równie warownem z strony morza, iak z strony lądu; *Napoleon* nazywał już to miasto *Gibraltar*em Oceanu; i tak *Anglicy* mogą zaopatrywać całą północną Hiszpanję w swoje towary; punkt ten ważniejszy zatem niż *Passaż*. — Kassjer *Pana Bruza*, zna

komitego Aienta wexlowego, zbiegł z *Paryża*, z przyczyny kradzieży 500,000 fr. popełnionej w jego kassie. — 15go b. m. głoszone na giełdzie paryzkiej o nowym zamachu na życie Króla; wieść ta powstała w skutek aresztowania osoby, która z ciekawości przystąpiła do pojęcia królewskiego; nie znaleziono u niej broni, ani też innego podejrzanego przedmiotu. — *Monitor* donosząc o przybyciu Królewicza Xięcia *Joinville* (Żogwil) i Pana *Pontois* (Pontoa) do *Stambuku*, zapewnia, że Poseł francuz: doznader uprzejmego przyjęcia u Posłów zagranicznych, a mianowicie u Lorda *Ponsonby* którego już znał w *Brazylji* — *Monitor* donosi, że *Ojciec Święty* nie udzielił posłuchania Xięciu *Bordeaux* (Bordo), a nawet zakazano umieszczać w gazetach o jego przybyciu. — *Monitor* zbiła pogłoskę, iakoby aresztowano młodego szawliwieka przy poieździe królewskim. — *Klasa* wyrobników w *Paryżu* jest bardzo zniechęconą z przyczyny drożyzny chleba.

Hiszpanja. — *Karlisci* mieli przejąć deperafowi *Odonel* obwarować *Klasztor Monte Sankila*, *Kabrera* uprzedził w tem *Izabelistów*. Przed oficerów z swoiego korpusu, którzy przeszali *Kabrery* gonic od *Don Karola* z rozkazem aby uznano pokój zawarty w *Berdze*; Dowódzca *Karlistowski* kazał gońca wybić i oświadczył, że z *Francji* nie przyjmie żadnych rozkazów *Don Karola*. — *Espartero* 2 b. m. spodziewany był w *Madrycie*, gdzie miał ściągnąć swoje siły dla zabezpieczenia spokojności w stolicy. — *Hrabia Torano* od czasu swoiego powro-łowej; zdaie się, iż chce żyć zupełnie zdala od świata politycznego. — Dowódzca *karlistowski* *Patillos* zbiegł do *Portugalji*, tak donoszą gazety *madryckie*.

Niemcy. — *Cesarzowa Austriacka* raczyła mianować kilka *Dam honorowych*, między in-

nemi *Hrabinę Juljanę Wandę Kaboga*, z domu *Potockę*. — *Wielki Xiąę Sasko-Wajmar-ski*, otrzymał od *Króla Niderlandz*: wielki krzyż orderu *lwa*. — *Hrabia Fiquelmont* (Fikelma) Poseł austrij: przy dworze rossyjskim, zabawi przez zimę w *Wiedniu*, z przyczyny nadwergęzonego zdrowia.

Turecja. — Posłowie austriacki i angieli: oświadczyli *Porcie* na nowo, że ich rządy trwają w przedsięwzięciu wspierania *Turcji*, i że w potrzebie *flotta* *Austrija*-angielska odpłynie do *Alexandriji* dla odebrania *tureckiej*. *Ionii* Posłowie dali podobne zapewnienie, radzili iednak aby unikano kroków woiennych, gdyż to iedynie może znużyć *Wice-Króla*, który z swojej strony nie ośmielił się wznowić zaczepki. *Spodziewają* się nawet poiednać go z *Chosrewem*.

Włochy. — W *Genui* ogłoszono, że dawne stosunki przyjaźni między rządem *sardyńskim* i *hiszpań*., zostały przywrócone. — *Fregata holenderska* *Ryn* o 50 armatach, na której znajduje się *Xię Fryderyk Henryk* *Niderlandzki*, zawinęła 8 b. m. do *Genui*, z kąd dalej odpłynie ku wschodowi.

Rozmaitości. — Stan zdrowia *Wan Amburgha* wszecia nieiaka obawę; rana którą otrzymał od *lwicy* staie się niebezpieczną, gdyż widać w niej początek *gangreny*. — *Fortepjanista Liszt* dawał w tych dniach parę koncertów w *Tryeście*. 15 b. m. przybył do *Wiednia*. — *Królowa Wiktorja* namięta w teatrach *Drurylane* i *Konwent-garden* loże prywatne, za które płaci po zł. 16,000 zł., przez tej summy płaci za każde ukazanie się w teatrach w dni galowe także po 16,000 zł. — W *Londynie* zbankrutował nieiaki *Bright* na 720,000 zł., z tych 72,000 zł. był winien rozmaitym redakcyom gazet za wydrukowanie iego doniesień! — 19sto-letnia *wieśniaczka* *Zuzanna Johnson* w *Wisbeach* w *Anglii*, o włos postradała życie. *Spostrzegłszy* na swojej głowie włos siwy między czarnemi, kupiła sposób do farbowania tychże włosów, nie-stety! sposób ten przetworzył czarne na rude, *Dziewczyna* z rozpaczy odebrała sobie życie tru-

cizną. — W arkadach teatru drezdeńskiego ustawiono popiersia: *Szyllera, Gelego, Szekspira, Moljera, Sofokla, Arystofana, Gluka i Mozarta*. — Astronom *Leverrier* (Lewerje) obliczył, że wspólne działanie *excentryczne i periheliczne* 3ch planet *Jowisza, Saturna i Urana*, potrzebuje 900 kroc sto tysięcy lat, aby wrócić do tych samych stosunków. Niech teraz kto przepowiada *bliskie skończenie świata*. — W *Armentieres* wyrasta marchew mająca 3 stopy długości, a jedną średnicy. — P. *Leguin* wyrabia w Paryżu gaz z trupów zdecentnych zwierząt, gaz ten ma wybornie oświecać hale, bo szczególnie odbiia blask piękności.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Łubienicy Tomasz i Jan Hrabowie z Guzowa; Kariski Dyonizy Dzie: z Rogalina; Komornicki Winc: Dzie: z Bystrzanowa; Skarzynski Felix Dzie: z Głogowa; Moroziewicz Kacjan Dzie: z Jakubowa; Klimkiewicz Pantaleon Dzie: z Opylina.

DONIESIENIA.

Wczoraj przed wieczorem zgubiono AKTA Sądowe z Cesją i Obligacją, które prócz właścicielowi nikomu użytecznymi być nie mogą. Znalazca raczy oddać do Drukarni Kurjera, za nagrodą.

Podaje się do wiadomości, iż OBLIGACJA częstkowa Serji 1634, Nro 163,396, zaginęła; kto by o niej miał wiadomość, zechce się zgłosić do Kantoru Banku Polskiego, gdzie względem tejże Obligacji, stosowne przez Właściciela uczyniono zastrzeżenie.

Do fabryki KWIATÓW, nowo założyc się mającej, potrzebne są PANNY płatne, oraz do nauki interesowane w tym względzie Osoby, zechcą się zgłosić do domu po Pacu, przy ulicy Miodowej pod Nr 29. *Terpiłowska.*

Na żądanie Alexandra Jabłońskiego beneficjalnego Sukcessora niegdy Józefa Wołńskiego i na zasadzie upoważnienia JW. Prezesa Trybunału tutejszego pod dnem 26 Września (8 Października) r. b. Nr 5,323 udzielonego, przed podpisany Pisarzem Aktowym odbywać się będzie sprzedaż Ruchomości do spadku niegdy Józefa Wołńskiego b. Mecenasa należących, z Precjozów, Sreber, Bronzów, Obrazów Mebli, Garderoby, Bielizny, Książek prawnych i innych, oraz Sprzętów Gospodarskich i tym podobnych Przedmiotów składającego się. Sprzedaż pomienionych rucho-

mości która dla zaszczytów przeszłód od dnia 1/2 Li-stopada 1839 r. rozpocząć się nie mogła, odbywać się będzie codziennie, sposobem licytacji publicznej, za natychmiastową zapłatą, od dnia 22 Listopada (4go Grudnia) r. b. wiyawisz Święta, w Warszawie pod Nr 1858 przy ulicy Zakroczymskiej, zawsze poczynając od godziny drugiej po południu. Pisarz Kancelacji Aktowy Królestwa, *Ostrowski.*

Dyrekcja Mennicy Warszawskiej. — Podaie do powszechnej wiadomości, iż d. 26/28 Listop: r. b. o godzinie 11j przed południem, w Biurze Dyrekcji Mennicy, odbędzie się licytacja głosna in minus o dostawę do Mennicy Gąbki, Wosku, Laku i t. p., stosownie do warunków, które każdego czasu w Biurze Dyrekcji mogą być odczytane. Za praectium fisci do licytacji, naznacza się summa zł. 937 gr. 3. Stawiający wzięci ni są wnieść wadium w kwocie depozytowym Banku Pols: na summę zł. 200, gdyż bez tego do licytacji przypuszczeni nie będą. Nie będą także przypuszczeni, którzy nie złożą świadectw przez Urząd Mennicy palny legalizowanych, iż się handlem przedmiotów wyżej wyrażonych trudnią. — P. 6. Dyrektora *M. Biernacki.* Członkowie Dyrekcji *Pusz. Zabiński.*

Dziś nadszedł 4ty transport świeżego KAWIÓRU Astrachańskiego do Składu głównego K. *Kudrjawski.* przy ulicy Senatorskiej w domu Piotrowskiego N 430.

Dziś rano zimna stopni 2. Wczoraj w południe 1. TEATR WIELKI. Wkrótce Leonida. (Chorzy JPani *Halsper.* JPanny *Manja Tyrowska, Daskiewicz, Józefa Dobrzańska, JPan Zyliński.*)

Dziś wieczorem w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 586 Lit: B. w domu Szambe: *Nowakowskiego,* obok Hotelu Polskiego, część kompanji *Strausa* pod dyrekcją JP. *Strańskiego,* różne wyjątki z czołowych dzieł grac i śpiewać będzie; gdzie zarazem rychła usługa i dobroć trunków Szanownym Gościom zapewnia się.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Elektoralnej pod Nr 794, KWARTET *Lanckorońskiego* grac będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Bielańskiej w domu Lilpopa Nr 600, KWINTET *Kubelki* wykona rozmaite dzieła muzyczne, oraz najnowsze Walce *Strausa, Lannera, i Labickiego.*

JUTRO JP. *Strański* z swoją kompanją, grac i śpiewać będzie w Hotelu Lipskim w Restauracji od go: 6.

Dziś w Lokalu przy rogu ulicy Senatorskiej i Nowo-Senatorskiej w domu Boka, dobrany KWARTET *Waghaltera,* odegra różne dzieła muzyczne, a między innemi Podróż po Europie, od go: 6 z wieczora.

Autro w handlu *Matewskiego* przy ulicy *Bednarskiej.* ŚNIADANIE: między innymi, Zupa i podle: *Cesja la męzpa, Polewdwiec szpiko: z czerwo: kapus: Bigosik i Karpion, Kotlety a la finansje i Zrazy nelsonskie.*